

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 4Co/310/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7512204120
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Minxová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2014:7512204120.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej č. 14, IČO: XX XXX XXX, zast. advokátskou kanceláriou SOUKENÍK-ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Šoltésovej č. 14, IČO: XX XXX XXX, proti odporkyni G. F.W., Q.. XX.X.XXXX, U. T. Q. S. Č.. XX, o zaplatenie 331,94 eura s prísl., za účasti vedľajšieho účastníka: Občianske združenie OZ právna pomoc spotrebiteľom, so sídlom v Košiciach, Sofijská č. 13, IČO: XX XXX XXX, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 2. mája 2013 č.k. 10C/252/2012-53 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania v sume 21,09 eura na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Ladislava Mikluša.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom:

1. návrh z a m i e t o l ;

2. odporcovi náhradu trov konania n e p r i z n a l

3. uložil povinnosť navrhovateľovi zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 68,38 eura na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo veci samej na základe vykonaného dokazovania s poukazom na ust. § 42 ods. 1 písm. a/, ods. 4 písm. b/ a § 43 ods. 5 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 544 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 23a/ ods. 1 a ods. 2 zákona č. 634/1992 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení zákona č. 616/2004 Z.z., ako aj ust. § 53 Občianskeho zákonníka uzavrel, že právny vzťah medzi účastníkmi je potrebné posúdiť podľa zákona o ochrane spotrebiteľa a ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách a tiež zákona o elektronických komunikáciách a že dojednanie zmluvnej pokuty v zmluve o pripojení uzavretej medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou neumožňuje posúdenie porušenia ktorej povinnosti účastníka je sankcionované zmluvnou pokutou a tomuto záveru nebráni ani ich demonštratívny výpočet, pretože je iba príkladný. Pre svoju neurčitosť neumožňuje posúdenie primeranosti výšky zmluvnej pokuty vo vzťahu k zabezpečenej povinnosti a neurčitosť dojednania zmluvnej pokuty pri obdobnej formulácii ako v danom prípade, bola už uzavretá

ako neplatná zmluvná podmienka rozsudkami viacerých súdov (Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 41Cob/20/2009, 41Cob/267/2008, Okresného súdu v Prešove sp. zn. 7C/16/2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 2Co/132/2011). Navyše vzhľadom na to, že zmluva o pripojení je spotrebiteľskou zmluvou, bolo by preberané dojednanie o zmluvnej pokute, aj pri neexistencii dôvodov neplatnosti už uvedených, neplatné pre neprimeranosť z dôvodu, že dojednaná sankcia v rovnakej výške pri porušení povinností odporcu bez ohľadu na závažnosť a význam porušenej povinnosti je sankciou neprimeranou. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Na tom základe návrh zamietol.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a uzavrel, že navrhovateľ v konaní nebol úspešný a teda mu náhrada trov konania neprislúcha a odporca, ktorý bol v konaní úspešný, náhradu trov konania nežiadal. Vo veci však vystupoval vedľajší účastník, ktorý žiadal priznať náhradu trov konania a v danom prípade trovy vynaložené vedľajším účastníkom, ktorému bola poskytnutá právna pomoc, boli v spore účelne vynaložené, keďže v dôsledku poskytnutia právnej pomoci došlo následne k zamietnutiu návrhu. Preto mu priznal náhradu trov konania pozostávajúcich z odmeny za dva úkony právnej pomoci, a to prevzatie a prípravu zastúpenia a vyjadrenie po 26,56 eura plus režijný paušál + 2 x 7,63 eura. Priznanú náhradu trov zaviazal navrhovateľa zaplatiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

Proti tomuto rozsudku sa včas odvolal navrhovateľ. Navrhol zmeniť rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka a náhradu trov konania vedľajšiemu účastníkovi nepriznať. Žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie odôvodnil odvolacím dôvodom podľa ust. § 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p., t.j. vytykal súdu prvého stupňa, že jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Predovšetkým poukázal na neúčelnosť uplatnených a priznaných trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Má za to, že trovy právneho zastúpenia, ktoré si vedľajší účastník uplatňuje, neboli nevyhnutne potrebné na účelné bránenie práva. V uvedenej súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 25.4.2012 sp. zn. 17Co/91/2012 a uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 19.6.2013 sp. zn. 5Co/375/13. Vedľajší účastník je v tomto prípade združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľov. Výkonom ochrany spotrebiteľských práv združenie napĺňa svoje vlastné poslanie, za účelom ktorého bolo založené, či už v súdnom alebo v správnom konaní. Zámerom zákonodarcu pre zvýhodnenie takejto skupiny občianskych združení pred ostatnými, bolo umožnenie, aby mohli vzhľadom na ich odbornú pripravenosť bez potreby právneho zastúpenia zastupovať spotrebiteľov a chrániť ich práva a záujmy v konaní. Dané združenie by preto malo disponovať takým personálnym substrátom, ktorý je schopný poskytnúť právne služby a s prehľadom sa orientovať v oblasti spotrebiteľského práva. Ak by nebola potrebná odborná pripravenosť spotrebiteľského združenia, mohlo by poskytnúť predmetnú ochranu aj iné občianske združenie zastúpené právnym zástupcom, rovnako ako spotrebiteľské združenie. Nepopiera ústavne zaručené právo vedľajšieho účastníka na právnu pomoc, spochybňuje však účelnosť vynaložených trov na právne zastúpenie ako subjektu odborne spôsobilého, znalého danej problematiky a z toho dôvodu aj zákonom privilegovaného subjektu. Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, priznáva, že odporkyni neposkytol pomoc pri ochrane jej práv ako spotrebiteľky, čo je jeho základným poslaním. Ďalej namietal, že vedľajší účastník do konania nepriniesol žiaden prínos, keďže nepoukázal na inú skutočnosť, na ktorú súdu nemajú povinnosť prihliadať z úradnej povinnosti, keď poukázal iba na ustanovenia a rozhodnutia týkajúce sa spotrebiteľských zmlúv, na ktoré je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti, nezávisle od účasti spotrebiteľského združenia, ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu. Navyše podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka je súhlas hlavného účastníka, na strane ktorého chce vystupovať a na vyriešenie otázky procesného postavenia subjektov, ktorí sa zúčastňujú konania, nie je možné uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods. 3 O.s.p., na čo poukázal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí zo dňa 5.2.2013 sp. zn. 3Cdo 188/2012. Napokon poukázal na to, že Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky podporuje činnosť spotrebiteľských združení aj prostredníctvom dotácií na zastupovanie spotrebiteľov v konaniach pred súdmi a prijatím dotácie zo štátneho rozpočtu a priznanou náhradou trov konania, by bola dvakrát hradená účasť vedľajšieho účastníka v konaní.

Vedľajší účastník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol potvrdiť rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách vedľajšieho účastníka a zaviazať navrhovateľa na náhradu jeho trov odvolacieho konania vo výške 21,09 eura na účet jeho právneho zástupcu. Poukázal na to, že vedľajší účastník má právo vždy si zvoliť na zastupovanie advokáta od začiatku konania, nie iba podľa náročnosti prípadu a pochybnosť o účelnosti vynaloženia takýchto trov konania je v rozpore so zákonnou garanciou práva na zastupovanie. Právo vedľajšieho účastníka vstupovať do spotrebiteľských sporov je dané článkom 169 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktorým sa ukladá zabezpečiť vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov, ako aj podporovať právo spotrebiteľov na informácie a na vytváranie združení na ochranu záujmov spotrebiteľov. Právo na právne zastúpenie vedľajšieho účastníka spotrebiteľského združenia - právnickej osoby advokátom deklaruje aj rozsudok Súdneho dvora zo dňa 22.12.2010 vo veci C 279/2009, v ktorom sa konštatuje, že zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovolávali právnické osoby. Z toho vyplýva, že aj právnické osoby musia mať možnosť poradiť sa, obhajovať a nechať sa zastupovať. Súd pri rozhodovaní o trovách konania musí vziať na zreteľ aj tú skutočnosť (okolnosť uplatneného nároku), že navrhovateľ si vo viacerých konaniach sústavne a vedome uplatňoval proti spotrebiteľom neprijateľnú zmluvnú pokutu, ktorá bola viackrát právoplatne súdmi judikovaná a prehlásená za neprijateľnú. Právny predchodca navrhovateľa má zákaz (a tento sa vzťahuje aj na samotného navrhovateľa - § 53a OZ) používať a uplatňovať túto neprijateľnú zmluvnú podmienku a napriek tomu si ju navrhovateľ proti spotrebiteľovi v rozpore so zákonom uplatnil. Pokiaľ navrhovateľ vedome a sústavne skúša voči spotrebiteľom uplatňovať neprijateľné zmluvné podmienky, vzhľadom na neexistenciu databázy vyhlásených neprijateľných zmluvných podmienok, môže sa bežne stať, že iný súd mu plnenie prizná. Nie je preto žiaden rozumný dôvod pri rozhodovaní o trovách konania navrhovateľa práve z dôvodov hodných osobitného zreteľa od trov konania odbremeniť. Ak bude existovať reálna hrozba pre navrhovateľa, že bude znášať trovy takého konania, ktoré sám spôsobil, bude ho to automaticky odrádzať od súvislého uplatňovania neprijateľných zmluvných podmienok voči spotrebiteľom a naopak, ak neriskuje proti vedľajšiemu účastníkovi ani náhradu trov konania, resp. jej zníženie náhradu, bude si naďalej uplatňovať nároky takéhoto charakteru, pretože sa mu takéto podávanie žalôb ekonomicky vyplatí.

Odvolací súd na základe podaného odvolania vec podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. prejednal bez nariadenia pojednávania, preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, aj s konaním, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné.

Navrhovateľ podal odvolanie len proti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka a tak právoplatnosť ostatných výrokov odvolaním nebola dotknutá (§ 206 ods. 3 O.s.p.), preto ani ostatné výroky rozsudku neboli predmetom preskúmania odvolacím súdom.

Navrhovateľ podal odvolanie z dôvodu uvedeného v ust. § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., t.j. z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Nesprávnym a právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav a dochádza k nemu, keď súd na zistený skutkový stav nepoužil správny právny predpis alebo ak síce použil správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil a aplikoval.

Odvolací súd po preskúmaní veci v rozsahu uplatneného odvolacieho dôvodu dospel k záveru, že rozhodnutiu súdu prvého stupňa v napadnutej časti nemožno vytknúť, že by súd na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil.

Podľa ust. § 93 ods. 1 O.s.p. sa ako vedľajší účastník môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania ten, kto má právny záujem na jeho výsledku, pokiaľ nejde o konanie o rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu (§ 93 ods. 2 O.s.p.).

Týmto osobitným predpisom je aj zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (odkaz 10a pod čiarou k § 93 ods. 2 O.s.p.).

Do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh (§ 93 ods. 3 O.s.p.).

V konaní má vedľajší účastník rovnaké práva ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností (§ 93 ods. 4 O.s.p.).

V právnej veci týkajúcej sa spotrebiteľského sporu (tak ako je tomu v predmetnej veci) má oprávnenie vystupovať ako vedľajší účastník aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov, pričom nemusí preukazovať právny záujem na jeho výsledku, pretože možnosť, aby vystupoval ako vedľajší účastník na strane spotrebiteľa mu dáva priamo špeciálna zákonná úprava uvedená v citovanom ustanovení § 93 ods. 2 O.s.p.

Keďže ust. § 93 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, možno z toho vyvodiť záver, že vedľajší účastník má (rovnako ako „hlavný“ účastník) právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), ktoré sa v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosťou zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom. Vedľajšiemu účastníkovi zároveň vzniká aj právo na náhradu trov konania, kam podľa ust. § 137 ods. 1 O.s.p. patrí aj náhrada trov právneho zastúpenia, ktorá môže byť priznaná len v prípade, ak právo na náhradu trov vznikne tomu účastníkovi, na strane ktorého v konaní vystupoval.

Z obsahu spisu v prejednávanej veci vyplýva, že podaním doručeným súdu prvého stupňa dňa 4.7.2012 oznámilo OZ právna pomoc spotrebiteľom vstup do konania ako vedľajší účastník na strane odporkyne podľa § 93 ods. 2 O.s.p. s tým, že zároveň predložilo plnomocenstvo právneho zástupcu a požiadalo o doručenie žalobného návrhu spolu s prílohami. Následne dňa 3.9.2012 bolo súdu prvého stupňa doručené vyjadrenie vedľajšieho účastníka (zo dňa 1.9.2012), v ktorom poukázal na neprijateľnosť zmluvného dojednania o zmluvnej pokute a navrhol na tom základe žalobný návrh zamietnuť a zaviazat' navrhovateľa zaplatiť mu trovy právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (prevzatie veci a vyjadrenie k žalobnému návrhu), spolu vo výške 68,38 eura. Súd prvého stupňa z dôvodov v podstate totožných s námietkami vedľajšieho účastníka žalobu vo veci samej zamietol.

V posudzovanej veci správne postupoval súd prvého stupňa, ak na rozhodnutie o trovách vedľajšieho účastníka aplikoval ustanovenie § 142 ods. 1 O.s.p.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Citované ustanovenie vyjadruje zásadu zodpovednosti za výsledok sporového konania (zásada úspechu) ako základnú zásadu uplatňujúcu sa pri rozhodovaní o náhrade trov sporového konania. Účastník konania, ktorý v spore uspel, má nárok na náhradu trov tohto konania.

Predpokladmi, za splnenia ktorých vznikne nárok na náhradu trov konania sú:

a/ plný úspech vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku rozsudku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej a

b/ účelnosť trov potrebných na uplatňovanie alebo bránenie práva.

Pretože ust. § 142 ods. 1 O.s.p. predpokladá priznanie náhrady tých trov konania, ktoré boli potrebné na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva, odvolací súd posudzoval, či trovy konania uplatňované vedľajším účastníkom v posudzovanej veci a nakoniec súdom prvého stupňa priznané, sú účelné.

Túto účelnosť je totiž potrebné posudzovať individuálne v každej veci podľa okolností, za ktorých vedľajší účastník do konania vstúpil a v konaní vykonal konkrétne úkony. Trovy vynaložené účastníkom konania v spore (a platí to aj pre vedľajšieho účastníka) musia byť v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Ich vynaložením sa musí sledovať procesné presadzovanie uplatneného nároku alebo ako v danom prípade, procesná obrana proti takémuto tvrdenému nároku.

V danom prípade mal odvolací súd za to, že úkony právnej služby, ktoré tvoria vynaložené trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka boli v priamej príčinnej súvislosti s bránením práva odporkyne a možno odôvodnene predpokladať, že prispeli k jej procesnému úspechu v konaní, keďže vedľajší účastník vo svojom vyjadrení poukazoval na skutočnosti, o ktoré sa opieral aj súd prvého stupňa pri odôvodnení svojho rozhodnutia.

Z týchto dôvodov aj odvolací súd má za to, že úkony vedľajšieho účastníka boli urobené efektívne a boli v príčinnej súvislosti s rozhodnutím prvostupňového súdu o zamietnutí žalobného návrhu. Na tom základe je záver prvostupňového súdu o dôvodnosti a účelnosti priznaných trov právneho zastúpenia správny.

Z týchto dôvodov odvolací súd podľa ust. § 219 ods. 1 O.s.p. rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. Účastníkmi odvolacieho konania boli navrhovateľ a vedľajší účastník, keďže o právach a povinnostiach odporkyne sa v odvolacom konaní vôbec nerozhodovalo a predmetom odvolacieho konania bolo iba rozhodovanie o trovách konania vedľajšieho účastníka. Vedľajší účastník mal v odvolacom konaní úspech, preto mu bola priznaná náhrada ním uplatnených trov pozostávajúcich z odmeny za 1 úkon právnej služby (vyjadrenie k odvolaniu) vo výške 13,28 eura + režijný paušál 7,81 eura, spolu 21,09 eura, na úhradu ktorých odvolací súd zaviazal navrhovateľa k rukám právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ladislava Mikluša.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.